

Adoptieoudersoverleg

Belangenvereniging
Zelfdoeners in
Adoptie

voorlopig contactadres: Tooroplaan 21, 3141 KN, Maassluis, tel 010 – 4271393, fax 08 - 42224361

15 oktober 2003

Geachte leden van de vaste kamercommissie voor Justitie,

introdactie

Op 21 februari 2003 heeft Minister Donner de Tweede Kamer geïnformeerd dat hij van plan is per 1 januari 2004 een wachtlijst in te voeren bij de aanvraag van een beginseltoestemming voor adoptie van een buitenlands kind¹. Over dit voornemen en over een aantal andere zaken die adoptie raken zijn daarop door diverse fracties kamervragen gesteld. De Minister heeft de Tweede Kamer op 16 september jl. de antwoorden op deze vragen toegestuurd.

Als overlegorgaan van diverse adoptieouderverenigingen zijn wij bijzonder teleurgesteld over de inhoud van de antwoorden. Ondanks het feit dat de beantwoording van deze vragen ruim een half jaar gevegd heeft, worden geen nieuwe inzichten verstrekt.

Via deze brief willen wij u op hoogte brengen van onze zorgen, de antwoorden van de Minister kort becommentariëren en waar mogelijk suggesties doen voor alternatieve oplossingen. Wij hopen van harte dat u kennis wilt nemen van zowel onze zorgen als onze argumenten.

geregleerde instroom adoptieouders

In de beantwoording van de kamervragen ontkent de Minister een extra wachtlijst in te stellen. Hij geeft aan de bestaande praktijk te formaliseren. Als positief punt wordt naar voren gebracht dat beginseltoestemmingen voortaan binnen 12 maanden verleend worden: dit valt binnen de maximum termijn van 14 maanden, die de Nationale Ombudsman als redelijk heeft aangegeven. Door het in behandeling nemen van aanvragen te reguleren is die termijn van 12 maanden echter niet meer dan een administratieve 'oplossing'. Iemand die zich op 1 januari 2004 aanmeldt als aspirant

adoptie ouder bij Justitie en wiens aanvraag bijvoorbeeld op 1 januari 2006 in behandeling wordt genomen ervaart de uiterlijke datum van het verstrekken van een beginseltoestemming (in dit voorbeeld 1 januari 2007) terecht niet als een wachttijd van 12 maanden, maar van 3 jaar. We kunnen ons niet voorstellen dat het voorstel van Minister Donner datgene is wat de Nationale Ombudsman voor ogen staat. En Minister Donner geeft impliciet zelf ook aan dat de extra wachtlijst geen antwoord is op de klachten bij de Ombudsman.ⁱⁱ

Minister Donner heeft aangegeven pas extra middelen in te zetten als blijkt dat het aantal aanvragen structureel oploopt. Al eerder is betoogdⁱⁱⁱ dat het aantal uiteindelijk geplaatste kinderen in de praktijk een resultante is van het aantal gemiddeld vier jaar eerder verstrekte beginseltoestemmingen. Als door de extra regulering minder beginseltoestemmingen verstrekt worden, dan betekent dit dat er minder kinderen naar Nederland zullen komen. Het Ministerie van Justitie kan dit duiden als een verminderde vraag naar adoptie, waarmee de cirkelredenering rond is. Wij beschouwen deze opstelling als een structurele bedreiging van het aantal adopties door Nederlandse adoptieouders.

Het lijkt op een situatie waarin de NS het aantal reizigers niet aankan. De conclusie van de overheid luidt dat er te weinig treinen zijn en teveel reizigers. De geboden oplossing is niet het kijken naar de eventuele beschikbaarheid van meer treinstellen, maar het beperken van de stroom reizigers. Om niet te hoeven constateren dat er veel mensen op de trein wachten, wordt het aantal mensen dat op het perron toegelaten wordt afgestemd op het aantal zitplaatsen van de eerstvolgende trein die verwacht wordt. De overige forenzen worden verzocht plaats te nemen in een voorportaal buiten het zicht. Omdat er geen sprake is van wachtende mensen op het perron wordt vervolgens vastgesteld dat het met reizigersprobleem wel meevalt.

Nederlandse adoptieouders hebben in april Minister Donner een petitie^{iv} aangeboden waarin ze hun verbijstering en hun verontwaardiging hebben uitgedrukt over het verder reguleren van de instroom van aspirant adoptieouders. Twee maanden later hebben zij deze petitie internationaal voorgelegd aan mede-adoptieouders. Ook deze internationale petitie^v is aan Minister Donner aangeboden. De reacties^{vi} van adoptieouders en adoptiedeskundigen uit 26 landen waren veelzeggend. Van het door het Nederlandse Ministerie van Justitie geschetste tekort aan adoptabele kinderen is volgens hen -en volgens ons- volstrekt geen sprake^{vii}.

tekort aan kinderen?

Minister Donner geeft in de aan de Tweede Kamer gestuurde antwoorden letterlijk aan dat hij de stelling dat wereldwijd steeds meer kinderen ter adoptie worden aangeboden en worden geplaatst niet kan beoordelen. Dat bevreedt ons, temeer daar adoptieouders hierover zelf cijfermateriaal^{viii} getoond hebben aan de Centrale Autoriteit Interlandelijke Adoptie.

Het hele concept van de extra wachtlijst is gebaseerd op een vermeend gebrek aan adoptabele kinderen. In de afgelopen maanden hebben adoptieouders herhaaldelijk het Ministerie van Justitie er op gewezen dat dit uitgangspunt op geen enkele manier houdbaar is. De omvang van interlandelijke adopties neemt wereldwijd al jaren

gestaag toe, ook in West-Europese landen die zich eveneens conformeren aan het Haags Adoptieverdrag. Nederland is niet in staat deze internationale trend bij te houden. Dat is volgens ons echter rechtstreeks terug te voeren op het gevoerde adoptiebeleid en niet op een gebrek aan kinderen die voor adoptie in aanmerking komen.

Waar Minister Donner in de antwoorden aan de Tweede Kamer aangeeft dat hem geen cijfers bekend zijn die deze mening kunnen staven, kunnen wij u die in bijlage 1 wel geven, met bronvermelding.

In de UNICEF bijlage van Minister Donner wordt uitgelegd dat niet alle kinderen in nood daadwerkelijk adoptabel zijn. Dat gegeven wordt door adoptieouders geenszins betwist. Als onderbouwing van het vooronderstelde tekort aan adoptiekinderen volstaat deze verklaring echter volstrekt niet.

Alleen al in Zuidelijk Afrika worden de komende jaren meer dan 10 miljoen Aidswezen verwacht^x. Voor velen van hen zal opvang door familieleden niet tot de mogelijkheid behoren. Welzijnswerkers in de regio hebben de noodklok geluid dat de mogelijkheden van opvang in tehuizen en van lokale adoptie onvoldoende zijn om al deze kinderen op te vangen^x. Wij zouden Minister Donner uit willen nodigen om met een aantal ervaringsdeskundigen uit verschillende landen inhoudelijk van gedachten te wisselen over het aantal kinderen dat voor interlandelijke adoptie beschikbaar is. Indien gewenst, dan kunnen wij Minister Donner of leden van de Tweede Kamer met zulke mensen in contact brengen^{xi}.

Adoptieouders staan niet alleen in hun mening dat er wereldwijd geen sprake is van minder kinderen die voor adoptie beschikbaar zijn. Ook deskundigen geven aan dat er wereldwijd nog veel kinderen zijn voor wie adoptie het laatste alternatief is en die tot nu toe nog buiten beeld zijn gebleven. In een artikel in het Algemeen Dagblad spreekt Prof. dr. Femmie Juffer, bijzonder hoogleraar Studie voor Adoptie, over veel "verborgen kinderen" die nog niet in een adoptieprogramma zitten^{xii}. In het Adoptietijdschrift van juni 2003 acht ook Henk Visée, directeur Stichting Adoptievoorzieningen, meer adopties mogelijk^{xiii}: "*<<Omdat er volgens hem wereldwijd nog veel kinderen zijn die buiten beeld blijven. Visée: "De Nederlandse overheid heeft volgens ons een grote inspanningsverplichting om daar wat aan te doen. Vooral ook omdat de vraag van potentiële adoptieouders groter is dan het huidige aanbod".....Dat de vergunninghouders zeggen dat er geen explosieve toename van het aantal adopties is te verwachten, heeft volgens Visée mede te maken met hun beperkte capaciteit. "De huidige vergunninghouders kunnen niet veel meer dan ze nu doen". Hij ziet wel iets in inschakeling van het Ministerie van Buitenlandse Zaken..... Het Ministerie van Buitenlandse Zaken zou kunnen worden gevraagd om via de ambassades wereldwijd te bekijken of er contacten zijn te vinden die momenteel misschien buiten het beeld van de huidige vergunninghouders vallen. Dit naar voorbeeld van de VS waar Buitenlandse Zaken volgens Visée een grote rol speelt in het bekijken en toetsen van adoptiekanalen in allerlei derde wereldlanden>>*"

wachttijd

Het is als Nederlandse adoptieouder moeilijk om buitenlandse adoptieouders uit te leggen waarom Nederlanders zich pas na een aantal jaren kunnen inschrijven voor

een bemiddeling. Het begrip 'wachtlIJst' blijkt een specifiek Nederlands verschijnsel te zijn. In bijlage 2 vindt u een aantal reacties uit een internationale petitie die eerder dit jaar aan Minister Donner is overhandigd. Naast de verbaasde reacties over het vermeende tekort aan kinderen wordt internationaal ook getwijfeld aan het nut en de noodzaak van wachtlijsten.

De tijd tot aan het verstrekken van de beginseltoestemming is bedoeld als voorbereidingstijd, waarin de aspirant-adoptieouders voorgelicht en gescreend worden. Dit vloeit voort uit de verplichtingen van het Haags Adoptieverdrag. Dit verdrag bepaalt dat de ontvangende landen waarborgen bieden dat aspirant-adoptieouders niet onvoorbereid en ongescreend een interlandelijk adoptietraject bewandelen. Nederland heeft hier praktisch invulling aan gegeven door het verplicht stellen van de zogenaamde VIA-cursus (voorlichting interlandelijke adoptie) en een gezinsonderzoek door de Raad van de Kinderbescherming. Beide punten in deze keten vertonen oplopende wachtlijsten. Minister Donner heeft nu gekozen om dit probleem op te lossen door een gefaseerde instroom van adoptieouders. Daarmee lijkt het echter dat de huidige vormgeving van de voorbereiding en screening een doel op zichzelf geworden zijn. Adoptieouders zullen de laatste zijn om te twijfelen aan het nut van een gedegen voorbereiding en screening. Het is evenwel heel goed mogelijk om na te denken over een andere vormgeving.

De huidige VIA cursus is groepsgericht en wordt gegeven door medewerkers van de Stichting Adoptievoorzieningen. Deze cursus kan echter even goed extern uitbesteed worden, waarbij de Stichting Adoptievoorzieningen dan verantwoordelijk zou worden voor een goede training van de nieuwe cursusleiders. Uit de rijksbegroting van Justitie citeren wij dat het voornemen is om met ingang van 1 januari 2004 de voorlichtingscursus van de Stichting Adoptievoorzieningen geheel door de aspirant-adoptieouders te laten bekostigen, met als motivering dat de wachttijd bekort wordt tot 12 maanden...^{xiv}. Waar een cursus verplicht wordt gesteld met een marktconforme tarifiering verwachten wij ook een marktconforme doorlooptijd.

Ook het gezinsonderzoek door de Raad van de Kinderbescherming (onlangs in een landelijk opgezette procedure uniform vormgegeven) zou door maatschappelijk werkers en/of instellingen buiten de Raad van de Kinderbescherming verricht kunnen worden.

adoptiecapaciteit en adoptiekosten

In zijn brief van 16 september stelt Minister Donner dat hij geen invloed kan uitoefenen op de mogelijkheden tot uitbreiding van de adoptiecapaciteit omdat het hier gaat om particulier initiatief (de vergunninghouders). Tevens geeft de Minister aan in beginsel niets te kunnen doen aan de kosten die aan vergunninghouders moeten worden betaald omdat het ook hier gaat om private partijen. Justitie legt hiermee de verantwoordelijkheid voor zowel de adoptiecapaciteit als de tariefvorming bij de vergunninghouders. Waar de Minister particulier initiatief institutionaliseert door alleen te verwijzen naar de vergunninghouder, verstaan wij hieronder in de eerste plaats de individuele ouder die kiest voor adoptie.

In dezelfde brief verwijst de Minister naar het Haags Adoptieverdrag 1993 en artikel 21 van het Internationale verdrag voor de Rechten van het Kind. De vraag kan gesteld worden hoe het mogelijk is dat de Minister enerzijds zegt geen invloed te kunnen uitoefenen op capaciteit en kosten terwijl hij tegelijkertijd zegt dat de genoemde

verdragen voor de betrokken instanties leidraad moeten zijn voor de vervulling van taken.

In de beantwoording van de kamervragen hanteert de Minister twee bestuurlijke principes, die op tegenstrijdige wijze worden gehanteerd. Enerzijds verwijst hij voor de verhoging van de adoptiecapaciteit naar het 'particulier initiatief', hij laat als het ware 'de markt haar werk doen'. Anderzijds meent hij het aantal beginseltoestemmingen te moeten reguleren door verregaand en gecentraliseerd hun aantal te maximeren (daarmee zoals betoogd ook het aantal adopties beperkend). De vermeende marktwerking wordt daarmee weer volledig tenietgedaan. Wij stellen voor dat de Minister daadwerkelijk de markt haar werk laat doen, door te beantwoorden aan het aantal verzoeken tot beginseltoestemming. Of aan de uiteindelijke vraag naar adoptabele kinderen voldaan kan worden, wordt vervolgens door de 'markt' bepaald. Zolang de Minister een maximum aantal beginseltoestemmingen dicteert kan er van marktwerking geen sprake zijn^{xv}. De markt doet namelijk ook nu al haar werk: bemiddelaars bemiddelen nooit meer dan het aantal verzoeken daartoe, een aantal dat wordt beperkt door de diensten van Justitie. Met het huidige voorstel wordt bereikt dat het aantal adopties wordt bevroren op het huidige niveau. Dat is de verandering die de Minister met zijn voorstellen teweegbrengt. De Minister zou zich naar onze mening juist moeten beperken tot een rol die meer bij zijn bestuurlijke positie past: het waarborgen van de rechten van het kind, het stimuleren van de ondertekening van het Haags adoptieverdrag door andere naties en het controleren van de kwaliteit van bemiddelingen.

Het Internationale verdrag voor de Rechten van het Kind bindt de Staten die partij zijn dat zij zullen handelen in het belang van het kind. Door te stellen dat er geen mogelijkheden zijn te interveniëren en daarmee zorg te dragen voor uitbreiding van de adoptiecapaciteit, handelt de Minister niet in het belang van het kind en daarmee niet conform het verdrag voor de Rechten van het Kind. Immers door capaciteitsuitbreiding niet als doel op zich te zien moeten kinderen veel langer dan nodig wachten tot zij in een adoptiegezin kunnen worden opgenomen, met alle risico's van dien. Hierna gaan wij nog nader op het verdrag voor de Rechten van het Kind in.

In dezelfde zin kan gekeken worden naar de adoptiekosten. De Minister verwijst daarbij naar het vervullen van een kinderwens en de redelijkheid dat de aspirant-adoptieouders de daarmee verband houdende kosten dragen. Weliswaar wijst de Minister er op dat eind 2003 begin 2004 een evaluatieonderzoek zal plaatsvinden waarbij eventuele subsidieverstrekking aan vergunninghouders aan de orde zal komen. Dat neemt niet weg dat, gelet op het feit dat de overheid bewust het aantal organisaties dat zich met bemiddeling bezighoudt beperkt, er naar onze mening wel degelijk een verantwoording bij de overheid ligt om het kostenaspect daar waar het doelmatigheid en continuïteit betreft te bewaken. Adoptieouders verkeren in een te grote afhankelijkheidspositie om het belang van deze zaken zelf bij de vergunninghouders ter sprake te brengen. Verwijzen naar de beperkte mate waarin de Minister invloed kan uitoefenen op de door de vergunninghouders berekende bemiddelingskosten is niet in het belang van het kind.

waarborgen rond het belang van het kind

In de antwoorden van Minister Donner wordt diverse keren gesproken over 'het belang van het kind'. Dit uitgangspunt is terecht de hoeksteen van het adoptiebeleid. Het gaat

bij interlandelijke adoptie primair om het belang van het kind. Als Adoptieouderoverleg hechten wij hier grote waarde aan. Niet zonder zorg merken wij al geruime tijd dat het begrip 'het belang van het kind' soms te makkelijk wordt genoemd en te weinig wordt geconcretiseerd.

Prof.dr. Jan C.M. Willems spreekt in zijn rede^{xvi} uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van bijzonder hoogleraar Rechten van het Kind (Vrije Universiteit, 2003) van 'kinder mishandeling' en bedoelt daarmee een overkoepelend begrip voor de ontwikkelingsbeschadigingen die ontstaan bij kinderen, wanneer hun belangen, hun rechten, niet gewaarborgd zijn. "Kinder mishandeling is dan een verzamelnaam voor alle schendingen van kinderrechten waardoor kinderen ernstige beschadigingen oplopen in hun ontwikkeling - ongeacht of de ouders dan wel 'de maatschappij' de grootste, eerste, primair dan wel secundair verantwoordelijke boosdoener zijn. Bij gedeelde nationale, subnationale en internationale verantwoordelijkheid is niet de vraag naar de boosdoener relevant maar de vraag naar staatsaansprakelijkheid en overheidsverantwoordelijkheden, met inbegrip van de verantwoordelijkheden van rijke landen ten opzichte van arme en van de internationale gemeenschap als zodanig."

In de Unicef bijlage die de Minister meestuurt wordt aangegeven dat de kansen van een kind op adoptie afnemen naarmate het ouder wordt. Het is derhalve in het belang van het kind dat de wachttijd voor adoptieouders niet oploopt, zodat zij zo jong mogelijk de kans hebben in gezinsverband te kunnen opgroeien. Interlandelijke adoptie is bedoeld voor kinderen die een laatste kans verdienen op een stabiel en liefdevol gezinsleven. Uiteindelijk gaat het niet om de vergunninghouders, om de aspirant adoptieouders of om de capaciteit van het Ministerie van Justitie, maar om de rechten van het kind, zoals verwoord in artikel 3.1 van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind^{xvii}: "Bij alle maatregelen betreffende kinderen, ongeacht of deze worden genomen door openbare of particuliere instellingen voor maatschappelijk welzijn of door rechterlijke instanties, bestuurlijke autoriteiten of wetgevende lichamen, vormen de belangen van het kind de eerste overweging." In het voorstel van de Minister van Justitie is het belang van de wachtende kinderen duidelijk ondergeschikt.

Mogen wij er op wijzen, dat er bij de meeste kinderen sprake is van ernstige ontwikkelingsbeschadigingen, wanneer zij opgroeien in kindertehuizen, of zelfs op straat. Prof.dr. Femmie Juffer omschrijft deze kinderen in haar rede^{xviii} uitgesproken bij het aanvaarden van het ambt van bijzonder hoogleraar Studie van Adoptie (Universiteit Leiden, 2002) als "de achterblijvers". Eén van haar opmerkingen was dat recent onderzoek van een groep kinderen die sinds hun geboorte in een Roemeens kindertehuis verbleef aantoonde, dat er bij baby's al op een leeftijd van acht maanden sprake was van een ontwikkelingsachterstand. De kinderen functioneerden gemiddeld op een mentaal niveau van vier maanden. Deze achterstand lijkt blijvend te zijn, neemt toe met de duur van het verblijf in het kindertehuis en kan vergaande gevolgen hebben voor de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Lange wachttijden zijn dus voor kinderen desastreuus, kinderen die recht hebben op een liefdevol leven in gezinsverband. Voor veel kinderen zal zelfs de kans hierop tot nul worden gereduceerd door onvermogen van het ontvangende land om de morele verantwoordelijkheid te nemen en het capaciteitsprobleem op te lossen.

Over de onregelmatigheden die geconstateerd zijn bij de bemiddelingen vanuit Haïti door een Nederlandse vergunninghouder meldt de Minister dat de betreffende vergunninghouder in samenspraak met de Centrale Autoriteit een protocol heeft

opgesteld waarin de belangen het kind centraal zijn gesteld. De Haïti discussie is begonnen nadat adoptieouders zelf aan de bel hebben getrokken. Wij willen geen uitspraak doen over de kwaliteit van de werkwijze van individuele vergunninghouders of de Centrale Autoriteit, maar zijn wel van mening dat het antwoord van de Minister te summier is uitgewerkt om recht te doen aan het belang van het kind waaraan gerefereerd wordt. In België heeft de Haïti kwestie geleid tot een inhoudelijke politieke zelfreflectie over het gevoerde adoptiebeleid, waarbij kritisch is gekeken naar het functioneren en de verantwoordelijkheden van zowel vergunninghouders als de Centrale Autoriteit.^{xix}.

Ronduit verbaasd zijn wij als we horen dat de vergunninghouder waarbij problemen zijn geconstateerd bij het Haïti kanaal, toestemming heeft gekregen om te bemiddelen voor twee nieuwe landen, terwijl tegelijkertijd een nieuwe vergunninghouder geen toestemming krijgt om haar activiteiten uit te breiden in landen waar ze beschikt over gevestigde contacten voor interlandelijke adoptie. Dat Justitie terughoudend is in het verlenen van vergunningen bij nieuwe vergunninghouders is begrijpelijk, maar de combinatie met een gelijktijdig ruimhartige vergunningverlening aan een bemiddelaar waar recent problemen geconstateerd zijn roept vragen op over de consistentie van het gevoerde beleid rond vergunningen.

onafhankelijkheid bij het beoordelen van contacten

Eerder dit jaar zijn vraagtekens geplaatst bij uitlatingen door medewerkers van het Ministerie van Justitie over deelbemiddeling, een vorm van adoptie waarbij de aspirant-adoptieouders gebruik maken van een eigen contact in het buitenland en waarbij dit contact in opdracht van Justitie door een Nederlandse vergunninghouder gecontroleerd wordt. De kritiek richtte zich niet op de controle zelf, maar op de 'dubbele pet' die vergunninghouders hebben bij het beoordelen van een contact van een zelfdoener. Vergunninghouders die een contact van een zelfdoener moeten controleren bemiddelen vaak uit hetzelfde land. Zij hebben een direct belang bij zowel het aantal eigen bemiddelingen als bij de acquisitie van betrouwbare contacten. Om die reden is het niet opportuun om juist vergunninghouders contacten van zelfdoeners te laten beoordelen. In het belang van de zuiverheid van de controle is het een goede zaak als de controlerende instantie geen belang heeft bij de uitkomst van haar eigen onderzoek.

Dit uitgangspunt kan ook doorgetrokken worden naar eigen contacten van vergunninghouders. Aangezien vergunninghouders voor een groot deel afhankelijk zijn van hun adoptiecontacten is het zuiverder om de beoordeling van deze contacten over te laten aan een onafhankelijke instelling. Wij pleiten voor een systeem waarbij alle contacten (zowel van zelfdoeners als van vergunninghouders) gecontroleerd worden door een organisatie die niet actief is op het gebied van adoptiebemiddeling. Op die manier wordt alle schijn van belangenverstrengeling voorkomen en is het beoordelen van contacten transparanter.

Wij realiseren ons dat wij in deze brief een groot aantal punten hebben aangesneden. Gezien de meerjarige gevolgen van het huidige adoptiebeleid hebben wij ons echter genoodzaakt gezien om waar nodig nader op de antwoorden van de Minister van Justitie in te gaan. Wij zijn bijzonder verheugd dat er een Algemeen Overleg komt over interlandelijke adoptie. Dat geeft aan dat u het onderwerp een nadere behandeling waard acht. Dat steunt ons als adoptieouders om voor ons en voor onze kinderen vrijmoedig een beroep op u te doen om de Minister van Justitie het volgende te willen vragen:

- af te zien van zijn voornemen om per 1 januari a.s. de instroom van adoptieouders gereguleerd te laten plaatsvinden
- De werkelijke wachttijd vanaf het moment van aanvraag tot het moment van het verlenen van beginseltoestemming te bekorten tot maximaal 14 maanden (zie advies Nationale Ombudsman)
- meer interlandelijke adopties mogelijk te maken (Waarbij we met nadruk willen vermelden dat we daarbij niet bedoelen het stimuleren van het afstand doen van kinderen, maar wél het bieden van mogelijkheden aan afgestane kinderen)
- het beoordelen van contacten en het bemiddelen via dezelfde kanalen formeel te scheiden.

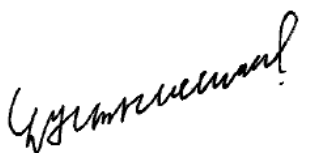
Wij danken u hartelijk voor de tijd en aandacht die u aan dit onderwerp wilt geven en wensen u alle goeds in uw werk. Voor eventuele vragen staan wij vanzelfsprekend graag tot uw beschikking.

Met vriendelijke groet

Adoptieoudersoverleg

G. W. Willemsen
voorzitter LAVA

B. Schelhaas
voorzitter Rode Draad

W.J.A. Halm
voorzitter BZA

bijlagen

- 1) analyse cijfers internationale adoptie
- 2) enige reacties uit de internationale petitie

cc:

Centrale Autoriteit, t.a.v. mevrouw H. Lenters
Stichting Adoptievoorzieningen, t.a.v. de heer H. Visée

-
- i Brief van Minister Donner aan de Tweede Kamer, 16 september 2003, blz. 7.
- ii Brief van Minister Donner aan de Tweede Kamer, 16 september 2003, blz. 6/7.
- “Juist is dat bij het huidige aantal kinderen dat jaarlijks in Nederland ter adoptie wordt opgenomen, de procedure van aanvraag tot afgifte van een beginseltoestemming niet wordt verkort: men zal ongeveer twee jaar op een wachtlijst staan en vervolgens duurt de procedure maximaal twaalf maanden. De termijn van twee jaar kan nog groeien als het aantal aanvragers van een beginseltoestemming niet daalt en de adoptiecapaciteit niet toeneemt.”*
- iii <http://www.zelfdoenersinadoptie.nl/files/Notitie%20adoptie%20Van%20Oel.pdf>
Drs. G. J. van Oel, Notitie Interlandelijke Adoptie, maart 2003.
- iv <http://www.zelfdoenersinadoptie.nl/files/Persbericht%20BZA%20120303.pdf>
- v <http://www.zelfdoenersinadoptie.nl/intpetition.htm>
- vi <http://www.zelfdoenersinadoptie.nl/files/compilation%20int%20petition%20050603.pdf>
- vii <http://www.zelfdoenersinadoptie.nl/compilatie.htm>
Een kleine selectie uit de reacties vindt u in bijlage 2
- viii <http://www.zelfdoenersinadoptie.nl/analysecijfers.htm>
- ix <http://www.goedgedacht.org.za/debates/011124.html>
- x <http://www.namibian.com.na/2002/august/news/027A5E90F4.html>
- xi Bijvoorbeeld met dr. William Pierce Ph.D. Onderstaand vindt u het CV en e-mail adres van de heer Pierce. Dr. Pierce heeft aangegeven Minister Donner of andere belangstellenden graag te woord staan.
- Dr. Pierce, whose career has been focused on children's services for nearly 40 years, was the Assistant Executive Director of the Child Welfare League of America from 1970-1980. He was Founding President and Chief Executive Officer of the National Council For Adoption from 1980 - 2000. He has served as Executive Director of the International Association of Voluntary Adoption Agencies and NGOs (IAVAAN, <http://www.iavaan.org/>) since its founding in 1991 and as the head of the USA Committee for IAVAAN since 2001. He is also a Senior Fellow of The Discovery Institute and is Organizing Dean for a proposed new School of Social Work in Washington, D.C. He was a member of the Delegation of the United States of America to the drafting and diplomatic sessions called by the Hague Conference on Private International Law (HCPIL) in 1990, 1991, 1992 and 1993 which resulted in the Hague Convention on Intercountry Adoption. As part of the IAVAAN*

Delegation, which has Observer Status at The Hague, he has been attending sessions called on 1994 and 2000. He has provided consultation on, presented papers or lectured on adoption or child welfare issues in Albania, Belarus, Canada, China, Greece, India, Iran, Italy, Japan, the Republic of Korea, Montenegro, Panama, Poland, The Netherlands, Romania, Russia, Sweden, and the United Kingdom during his long career. He is the co-author of two editions of The Encyclopedia of Adoption, the Executive Editor of three editions of Adoption Factbook, the publisher of Adoption/Medical News, and the author of, among other writings, law review articles, newspaper articles and several hundred editorials.

His private email address is: pierceforhimself@AOL.com

- xii <http://www.zelfdoenersinadoptie.nl/anad030610.htm>
- xiii <http://www.zelfdoenersinadoptie.nl/files/Adoptietijdschrift%20nr.%202.%20juni%202003.pdf>
- xiv waarbij wij verwijzen naar eindnoot i, waar Minister Donner toegeeft dat de feitelijke wachttijd niet verkort wordt
- xv Waarop baseert de Minister bijvoorbeeld zijn aannahme dat de verhouding tussen BT's en aantal adoptie in de afgelopen jaren een goede is geweest? (Antwoorden kamervragen, blz. 7). Daartoe moet de Minister ook kunnen bewijzen dat meer BT's niet nodig waren. Een dergelijk bewijs kan echter niet geleverd worden omdat veel van deze procedures nog niet zijn afgerond.
- xvi <http://sim.law.uu.nl/SIM/Library/books.nsf/0/a7cbf08a6f6f326a41256d4700526773?OpenDocument>
- xvii <http://www.rechtkind.nl/art3.htm>
- xviii <http://www.leidenuniv.nl/rubr/na/pb0122.htm>
- xix <http://www.esset.nl/files/artikel%20adoptie%20Vlaanderen,%20Knack%20nr.%2031%202003.pdf>

Bijlage 1: analyse cijfers internationale adoptie

Tekst ontleend aan website BZA: www.zelfdoenersinadoptie.nl

Regulering instroom adoptieouders

Op 24 februari meldde Justitie op haar website dat Minister Donner in een brief aan de Tweede Kamer heeft aangegeven dat het aantal verzoeken om een kind te mogen adopteren in het vervolg afgestemd zal worden op het aantal buitenlandse kinderen dat in aanmerking komt voor adoptie. De verzoeken om beginseltoestemming zullen als het aan Justitie ligt gereguleerd in behandeling worden genomen.

Als reden geeft Justitie aan dat het aantal beschikbare adoptiekinderen structureel lager is dan het aantal aanvragers van een beginseltoestemming. In de praktijk komt het er op neer, aldus Justitie, dat het verzoek tot beginseltoestemming pas in behandeling wordt genomen als er voldoende aanbod is van buitenlands kinderen die in aanmerking komen voor adoptie door in Nederland woonachtige ouders.

Sommige vergunninghouders beschouwen deze regulering blijkbaar al als gangbare praktijk. In het blad 'Wereldkinderen' (nr.1, februari 2003, blz. 6) van de gelijknamige vereniging valt te lezen: "Justitie bepaalt de lengte van de wachtlijst voor het verkrijgen van beginseltoestemming tot adoptie door een inschatting te maken van het aantal beschikbare kinderen in de komende periode."

Het reguleringsvoorstel van Minister Donner is de Tweede Kamer nog niet door. Er zijn inmiddels kritische vragen gesteld door diverse fracties. Een deel van die vragen richt zich op het veronderstelde tekort aan kinderen dat voor adoptie beschikbaar is. Dit standpunt, dat door Justitie en Nederlandse vergunninghouders publiekelijk gehuldigd wordt, verdient een nadere cijfermatige onderbouwing.

Ons is ten enenmale onduidelijk op welke manier Justitie een inschatting maakt van het aantal kinderen dat in een komende periode beschikbaar komt. Als dat al mogelijk is, dan is daar een goed statistisch model voor nodig waarin een aantal te verwachten ontwikkelingen verdisconteerd is. Zo'n model wordt grotendeels gevoed met gegevens, trends en analyses uit het verleden. Aangezien die kennis uit het verleden in principe beschikbaar is en inzichtelijk gemaakt kan worden, is het in ieder geval mogelijk om te beoordelen of de stelling 'te weinig beschikbare kinderen' in het heden gerechtvaardigd is.

Te weinig kinderen beschikbaar?

We hebben uit diverse bronnen cijfers over internationale adoptie verzameld. Het betreft gegevens van een aantal ontvangende landen over een langere periode.

Het totale aantal interlandelijke adopties wereldwijd is sinds 1993 meer dan verdubbeld: van 16.000 tot meer dan 32.000. In een vergelijking met de ontwikkeling van het wereldwijd totaal aantal adopties loopt Nederland weliswaar ongeveer gelijk op, maar het relatieve marktaandeel van ons land vertoont geen structurele groei en neigt naar een geleidelijke afname. Gezien de wereldwijde groei van het aantal jaarlijkse internationale adopties betekent dat voor Nederland qua absolute aantallen een achterblijvend effect. Stond in 1993 een marktaandeel van 0,1% van het jaarlijks aantal internationale adopties gelijk aan 16 kinderen, in 2002 is dat aantal verdubbeld (zie tabel 1).

	totaal aantal interlandelijke adopties				groei aantallen t.o.v. vorig jaar				groei percentage t.o. v vorig jaar		aandeel VS in wereld	aandeel rest wereld	aandeel NL in wereld	0,1 % aandeel = aantal kinderen
	wereld-wijd	VS	rest wereld	Neder-land	wereld-wijd	VS	rest wereld	Neder-land	wereld-wijd	Neder-land	excl. VS			
1993	16.027	7.377	8.650	574	0	0	0	0	0,0%	0,0%	46%	54%	3,6%	16
1994	17.459	8.333	9.126	594	1.432	956	476	20	8,0%	3,5%	48%	52%	3,4%	17
1995	19.111	9.879	9.432	661	1.652	1.346	306	67	9,5%	11,3%	51%	49%	3,5%	19
1996	22.073	11.340	10.733	704	2.962	1.861	1.301	43	15,5%	6,5%	51%	49%	3,2%	22
1997	23.199	13.820	9.579	666	1.126	2.280	-1.154	-38	5,1%	-5,4%	59%	41%	2,9%	23
1998	32.296	15.583	16.713	825	9.097	1.963	7.134	159	39,2%	23,9%	48%	52%	2,6%	32
1999	27.154	16.369	10.785	993	-5.142	766	-5.928	168	-15,9%	20,4%	60%	40%	3,7%	27
2000	32.529	18.477	14.052	1.192	5.375	2.108	3.267	199	19,8%	20,0%	57%	43%	3,7%	33
2001	33.767	19.237	14.530	1.123	1.238	760	478	-69	3,8%	-5,8%	57%	43%	3,3%	34
2002	35.248	20.099	15.149	1.100	1.481	862	619	-23	4,4%	-2,0%	57%	43%	3,1%	35

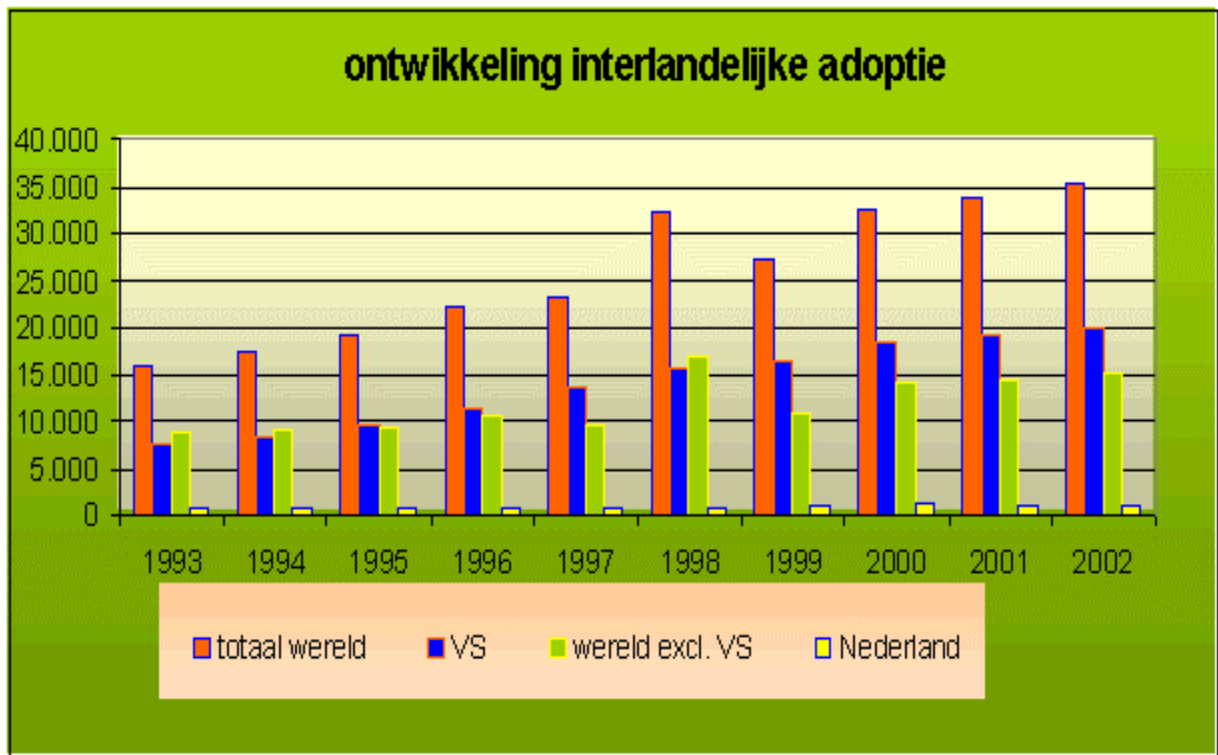
Tabel 1 Gegevens interlandelijke adoptie

- 1) Gegevens komen uit verschillende bronnen die onderling niet volledig vergelijkbaar zijn.
- 2) Amerikaanse jaren zijn federale fiscale jaren (van 1 oktober t/m 30 september).
- 3) Belangrijker dan de exacte cijfers per jaar zijn de zichtbare trends in het verloop van de tijd.

Bronnen:

1991 - 2001 VS	Evan B. Donaldson Adoption Institute
1993 - 1997 wereld, VS, NL	Unicef, Intercountry Adoption, innocent digest
1998 - 2001 NL	Versnelling van de afhandeling van aanvragen tot verkrijging van BT, KPMG
1998 wereldwijd	Intercountry Adoption in the new millenium, Peter Selman
1999 wereld	Intercountry Adoptions Statistics 1999, ISS/IRC
2002 VS	Trends in International Adoption - 2002
2000 - 2002 wereld, VS:	rest wereld vanaf 2000 geschat op basis van statistische groei, totaal wereld vanaf 2000 als optelsom gegevens VS + schatting rest wereld Nederland 2002 geschat

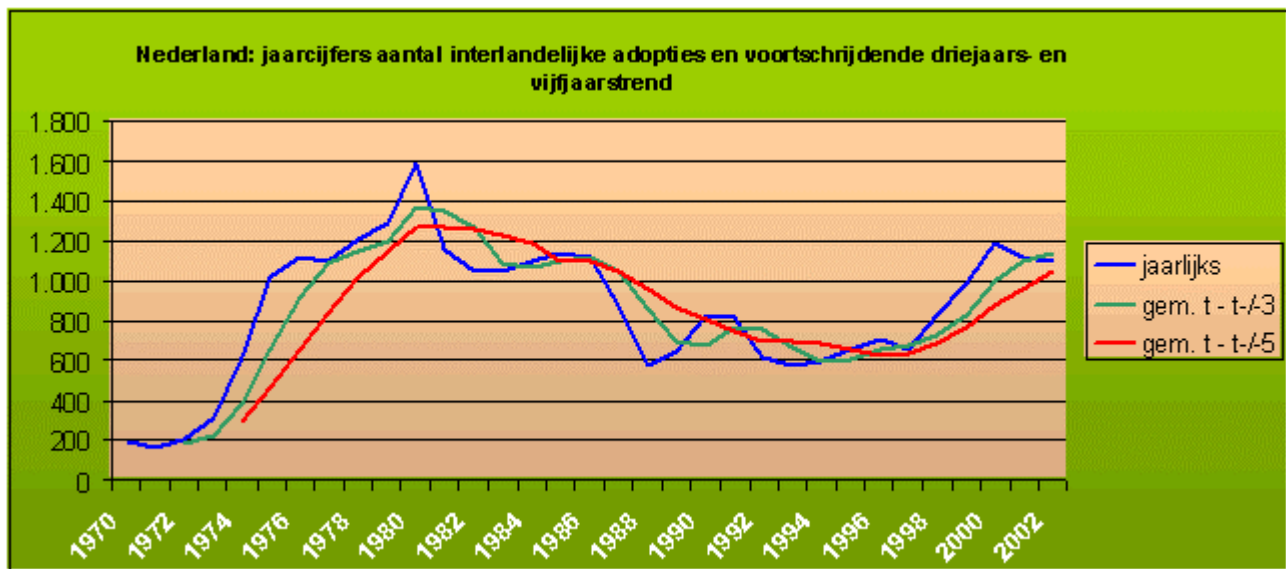
N.B. Na publicatie van deze gegevens is het aantal Nederlandse interlandelijke adopties voor 2002 vastgesteld op 1.129

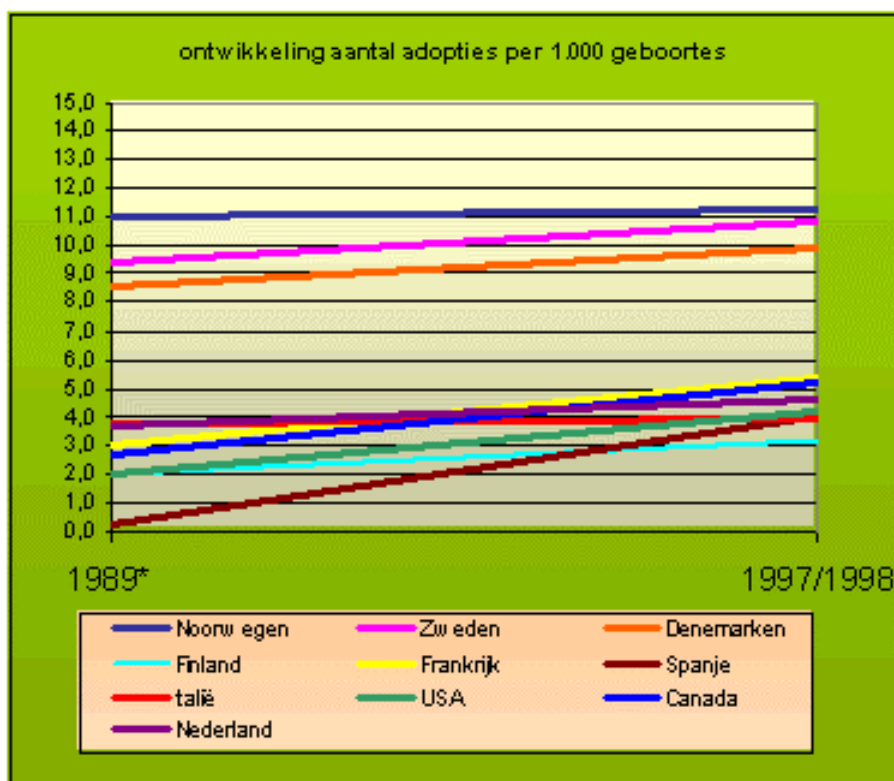
Grafiek 1 Ontwikkeling interlandelijke adoptie

Desondanks wordt wanneer naar de absolute Nederlandse aantallen gekeken wordt vanuit een meerjarig voortschrijdend gemiddelde een lichte stijging zichtbaar (zie grafiek 2)

Grafiek 2 Jaarcijfers interlandelijke adoptie en voortschrijdende meerjaarstrend

Het aandeel van de Verenigde Staten in het wereldwijde aantal adopties stijgt gestaag. Waar het in 1993 zo'n 45% van het totaal was, is de laatste jaren sprake van een aandeel van rond de 60%. Een veel gehoord geluid dat Amerikaanse adoptieouders 'de wereld leeg adopteren' is niet zonder meer gerechtvaardigd. Als er gekeken wordt naar het aantal adopties per 1.000 geboortes of per 100.000 inwoners, dan adopteren inwoners van de Verenigde Staten nog steeds minder dan inwoners van Europa.

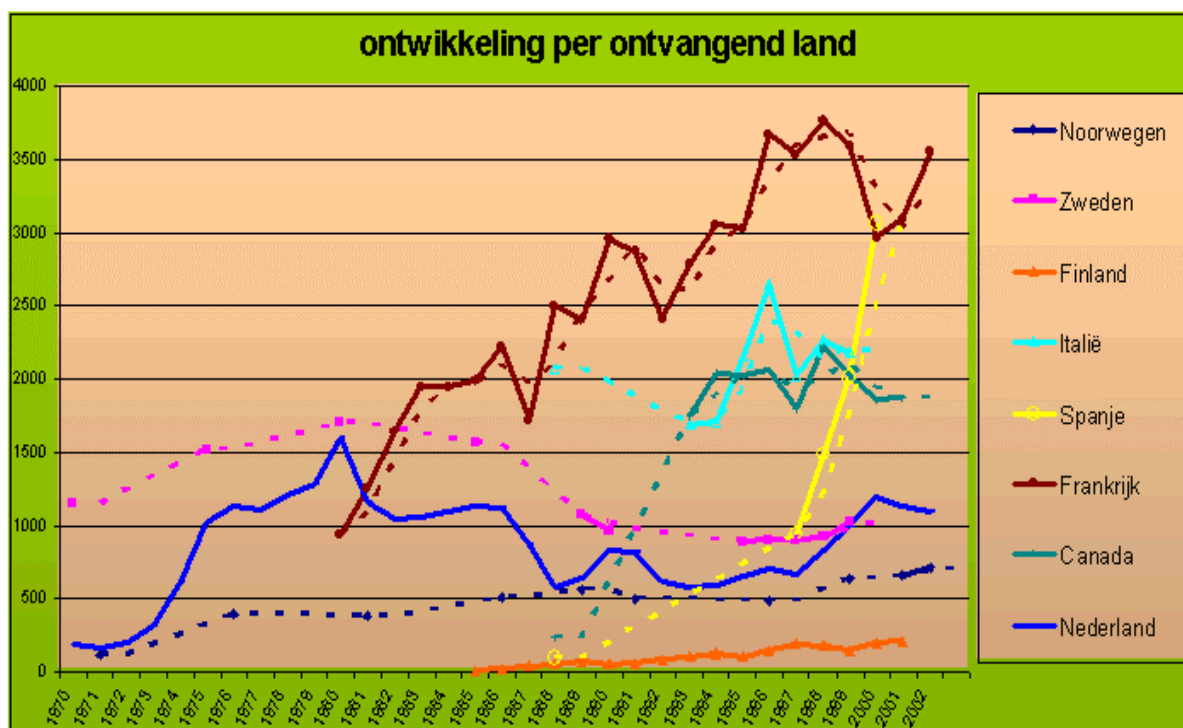
Grafiek 3 Ontwikkeling aantal adopties per 1000 geboortes

Het betreft hier een meting op 2 grove punten. Deze grafiek geeft een globaal overzicht van de relatieve ontwikkeling van interlandelijke adoptie per ontvangend land in de tussenliggende periode. De stijgingshoek per lijn kan gebruikt worden als een voorzichtige indicatie van de te verwachten verdere ontwikkeling.

Minder dan Nederland, en veel minder dan Noorwegen, Zweden en Denemarken. Het aantal adopties per 1.000 geboortes in de VS is de afgelopen jaren echter wel hard gestegen, evenals in Canada, Frankrijk en nieuwkomer Spanje. Gezien het grote aantal inwoners van deze landen heeft dit een grote impact op het jaarlijkse totaal aantal interlandelijke adopties. Of deze opwaartse ontwikkeling in de betreffende landen afzwakt is zeer de vraag. De bovenkant van het spectrum wordt gevormd door de Scandinavische landen (waarvan Noorwegen een stabiel absoluut plafond lijkt) en is voor de andere landen nog lang niet in zicht. Gezien

deze structureel lijkende demografische ontwikkelingen is het waarschijnlijk dat het jaarlijks aantal interlandelijke adopties zal blijven stijgen en dat de VS en Canada hiervan blijvend ruim meer dan de helft voor hun rekening nemen.

Het verloop van het aantal adopties in Zweden en Nederland vertoont een sterke gelijkens in beweging (zie grafiek 5).

Grafiek 5 Ontwikkeling per ontvangend land

Doorlopende lijnen betreffen concrete jaarcijfers. Gestippelde lijnen zijn voortschrijdende gemiddelden, in deze grafiek gebruikt voor interpolaties van tussenliggende jaren zonder concrete jaarcijfers

Daarbij dient opgemerkt te worden dat in Zweden relatief meer geadopteerd wordt per inwoner dan in Nederland: meer dan het dubbele. Het aantal adopties per 1.000 geboortes ligt daar nog iets boven. Een vergelijking van Zweden en Nederland laat ook zien dat juist deze twee landen op langere termijn het aantal adopties heeft zien dalen. In de vroege jaren tachtig vonden in Nederland en Zweden beduidend meer interlandelijke adopties plaats.

Dat in de tijd gezien van een tegengestelde beweging ook sprake kan zijn laten Frankrijk en Spanje zien. Vooral Spanje vertoont een enorme groei. Van een 'tekort aan beschikbare kinderen' is voor adoptieouders uit deze landen duidelijk geen sprake.

Waar Justitie en vergunninghouders uitgaan van dalende cijfers, blijken deze zelfs voor Nederland niet op te gaan. Als de jaarcijfers bekeken worden vanuit het perspectief van driejaars- of vijfjaars- voortschrijdende gemiddelden, is zelfs een lichte groeitrend zichtbaar.

Uit de cijfers blijkt duidelijk dat zelfs met een verdubbeling van het aantal interlandelijke adopties in de afgelopen tien jaar er nog steeds geen sprake is van een tekort aan voor adoptie beschikbare kinderen. Een gegeven dat overigens niet tot vreugde mag stemmen. Het is fijn voor (aanstaande) adoptieouders om te weten dat er daadwerkelijk genoeg kinderen beschikbaar zijn die gebaat zijn bij opname in een gezin. Tegelijkertijd wordt daarmee schrijnend zichtbaar hoe groot de nood onder kinderen is. Het jaarlijkse aantal interlandelijke adopties vormt slechts een fractie van het wereldwijde aantal kinderen zonder ouders. (Meer over dit onderwerp in de notitie Interlandelijke Adoptie van G.J. van Oel)

Onze conclusies op basis van deze cijfers:

- Alleen al de huidige Nederlandse adoptiecijfers geven geen aanleiding om de instroom van aspirant adoptieouders te reguleren.
- De internationale adoptiecijfers geven nog veel minder aanleiding voor een 'afstemwachtlijst', eerder aanleiding om onverwijld de aanvragen tot verkrijgen van beginseltoestemming versneld af te handelen.
- Justitie kan binnen Europa van de ervaring en kennis van haar Franse en Spaanse collega's kennis nemen om adopties ook in Nederland blijvend mogelijk te maken.

Deze conclusies worden gedeeld door talloze adoptieouders uit het buitenland, waaronder beroepsmatig deskundigen. Een verkort overzicht van internationale reacties op het voornemen van Minister Donner vindt u in bijlage 2

Overige bronnen:

Appendix 1 Specifieke landengegevens over adoptie

Frankrijk	http://www.france.diplomatie.fr/MAI/STAT2002/stat2002.html
Spanje	http://www.mtas.es/Estadisticas/anuario00/MPI/mpi07.html
Italië	http://www.commissioneadozioni.it/Italiano/La_statist/Dati_Stati/index.htm
Verenigd Koninkrijk	http://www.statistics.gov.uk/CCI/SearchRes.asp?term=adoptions&x=18&y=8
Noorwegen	http://www.ssb.no/english/subjects/02/02/10/adopsjon_en/main.html
Zweden	http://www.adoptionscentrum.se/utland/english/adoptee.asp
Denemarken	http://www.adopt.dk/info_english/statistical.htm

Finland	http://www.vn.fi/stm/english/pao/publicat/paocontents169.htm
IJsland	http://government.is/interpro/dkm/dkm.nsf/pages/Eng_children_rights
Verenigde Staten	http://www.adoptioninstitute.org/FactOverview/international.html
Canada	http://www.familyhelper.net/news.html#99stats

Appendix 2 Algemene gegevens adoptie

Unicef <http://www.unicef-icdc.org/publications/pdf/digest4e.pdf>

Peter Selman <http://www.vaestoliitto.fi/toimintayksikot/vaestontutkimuslaitos/eapskonferenssi/Papers/Theme%20N/selman.pdf>

Appendix 3 Algemene demografische gegevens

World Gazetteer <http://www.world-gazetteer.com/st/stata.htm>

UN http://unstats.un.org/unsd/cdbdemo/cdb_da_itypes_cr.asp?country_code=724

Bijlage 2: enige reacties uit de internationale petitie

Christine M. Thorp
Westerville, Ohio, USA

Dutch Minister of Justice,

I would like to let you that the information you have received about the decrease in children available for adoption is 100% inaccurate. Please check your facts and reconsider helping those parents to adopt as quickly as possible

Sally Douglas
Portland Oregon, USA

As an adoptive parent, this extremely long wait for children greatly concerns me. This policy is not in the best interest of the thousands of children who need homes. Please consider revising the waiting period.

Pamela A. Knight
Boston, USA

I would urge the Dutch Minister of Justice to take a brief trip to countries like China, Vietnam, Guatemala, Colombia, India, etc. He/she will change their opinion about the "decreasing number of adoptable children."

Poor families should not be encouraged to give up their children! There are specific organizations that provide assistance for needy families.

In areas where poverty and social stigmas, such as prejudice against unmarried woman with children, exist, responsible adoption practices help children without homes. It is precisely the lack of responsible, reputable adoption professionals which encourages baby trafficking.

Managed properly, with funds supporting orphanages and/or cooperatives for the indigent and homeless, adoption is an important contribution to our global society.

Dale. W. Larson,
Chevy Chase, USA

I know well that there are many parentless children in developing countries who need homes. Please show them the compassion and decency for which the Dutch people are known around the world by reducing the bureaucratic obstacles for Dutch families wishing to adopt them.

Lori and Dennis VanTrease

Kent, USA

We have visited many orphanages throughout the world and the number of orphans is continuing to grow. Most of these children will never have a home because there are not enough adoptive parents. Please don't make it worse.

Wendy Gaus

Rohnert Park, USA

I would urge the Dutch Minister of Justice to rethink his position. Most everyone supports the idea of ethical adoptions, but one needs to also consider the importance of expediting the processing time so children don't languish in orphanages. To an adult, 14 months is but a drop in the bucket. To a child, it can be a lifetime. Concerning the idea that there are fewer children available for adoption, this is just plain silly.

Kay Gustafson

Seal Beach, USA

How sad that any government's officials would be so ignorant of the plight of far too many orphans in many countries around the world! Unfortunately, there is no shortage of orphans.

Cassandra Scheffer

Gardner, USA

I adopted my son from Ukraine in 2002 and am haunted to this day by the faces of the many children left behind. While the number of available children is decreasing worldwide, this provides little solice to the children still awaiting their forever parents. For the sake of the children, please simplify the process which would bring them home!

Judith Stacey,

Santa Monica, USA

As a sociology professor whose research specialty is family, I wish to urge you to do everything in your power to facilitate rather than inhibit an expeditious adoption process. It is destructive to adoptees and their parents alike to prolong the period of insecurity and anxiety that precedes final legalization of adoption.

*Jonathan Moons,
Portland, Oregon, USA*

My father came to the US from Netherlands when he was 20. I have always been proud of my Dutch heritage until now. This bottleneck sounds like bigotry or population control. Please shorten this process and support adoption!

*Anna Nyberg
Stockholm, Sweden*

The Dutch adoption system, especially the compulsory adoption course is an oftmentioned international example. Why make the Dutch system a negative example internationally by imposing such unnecessary and cruel measures as compulsory waiting periods of several years.

*Richard Graham
Signal Mountain, USA*

As the Director of an adoption agency working in China and Vietnam I can assure you that the number of adoptable children is not decreasing because I have visited orphanages that have seen an increase from 25 infants to 60 infants in under a year. Anyone who thinks that the numbers are decreasing has not done their research.

*Christine Lidbury,
Elkhorn, USA*

International adoption builds families, builds communities, and makes us all understand the world around us better -- not small thing in these crazy times. The Dutch have a wonderful history of putting their stamp on the world around them and finding positive ways to bring their culture to the world and the world into their culture. This is a great thing. Don't stop now!!

*Arthur Rosenwald,
Mount Helena, Australia*

I am a former Dutch citizen. I am an adoptive father. Based on concrete evidence from around the world I disagree with the Dutch Minister of Justice assertion that the number of adoptable children around the world is decreasing.

Toni Blay

Toronto, Canada

Having seen an orphanage in Vietnam first hand, and having adopted my own beautiful daughter from that Country, I cannot believe that such a blanket, blatantly ignorant statement would be made by a government official.

Andy Miller

Bayswater, Australia

To say "that globally the number of adoptable children is decreasing" is more than wrong, it is criminal. Where do you people get you information from! pull it out of a HAT?

Patricia Stroble

Baldwin, USA

My grandfather came from Holland and I am proud to have the blood of Dutch heritage, but when I hear about the difficulties and long process adoptive parents face in the Netherlands, I am saddened by it. Please streamline the process....for the parents and, most of all, for so many children who need good homes!

Roland A. Smith

Ottawa, Canada

...In Canada, the adoption process is simple yet fully protects adopted children by ensuring that their future parents will provide them with loving, nurturing homes. Parents who want to adopt are required to complete a home study conducted by an approved social worker. The social worker then sends a detailed report to the government which reviewed and approved, and includes both national and international(Interpol) criminal record checks. The whole process takes about 5 months-3 months for the home study, and 2 months for the Canadian government to review the reports, and grant permission to the parent(s). Dutch parents should not have to wait any longer than Canadians wait for their children.... Over the past fifteen years, I have had the opportunity to travel to the Netherlands on several occasions, and I have found the people well educated, open minded, and compassionate. Justice Donner has an opportunity to make the world a smaller and more loving place, and all that is required is to encourage international adoption by expediting the process.... By expediting and encouraging international adoptions, you will not only bring joy to many Dutch parents, but through their adopted families, you can make the Netherlands a better place.

Jean McDonald
Ontario, Canada

I find it disturbing that we hear such comments from government officials. We expect our governments to work together to ensure ethical adoptions and to find families for at least a few of the millions of children living in orphanages and foster care world wide.

Jamie Malcolm-Phillips
Waterdown, Canada

We live in Ontario, Canada and until now, I thought it was the worst place in the world to live if you wanted to build your family through international adoption. I now see that I was wrong. To say that it would/could be socially and politically undesirable to increase the number of international adoptions is offensive to say the least. Every child deserves love and a family to call their own. It is your obligation as government representatives to act in a humane manner. This is not the way to do it. I urge you to please reconsider your position. Streamline the process that allows us to build our families. We have met so many roadblocks along the way. Be a positive influence, not a negative one.

David van Vliet
Ontario, Canada

My parents were both born in Holland.... I am saddened by the Government of Holland's refusal to introduce more liberal procedures for families who wish to adopt children from other countries. I am saddened by a country with such liberal social policies have such a hard line against the most important people in the world ---- our children.

Professor Elizabeth Honig
Amsterdam, Netherlands

I am an American citizen who has lived and worked in Amsterdam on and off for 15 years. I have 2 adoptive children from Kazakhstan, who also love The Netherlands and who want to grow up to be Dutch. There are many, many other children world-wide who would also, no doubt, love to have a Dutch family. The amount of obstruction imposed by the Dutch government against their chance to have Dutch families is madness. While I think that the US makes it too easy (there should be more counseling on transracial families and on adopting older children), the Dutch government goes much too far in the other direction. With proper guidance, most people capable of raising biological children are equally capable of raising adoptive ones, and families are what orphaned kids in impoverished countries need. I also want to add that as a single mother of 2 wonderful children, I object to the rule in Holland that only married couples can adopt. Given the demographics of the

country, this is just absurd!

Annemarie Hof-Anselmo

New Orleans, USA

...The Netherlands should also consider easing up on age restrictions and single adoptions....

Jordi Pascual Mut

Barcelona, Spain

In Spain the process to get the certificate (suitable for international adoption) from the Minister of Justice takes 6 to 8 month maximum.

Please help dutch parents to adopt international. Only in Rusia there is more than 0,5 million kids in orphanages ready for adoption.

Michele MacNeill

Orem, USA

I have waited 6 months to adopt. I cannot imagine waiting 29 months! My heart goes out to all prospective adoptive parents in the Netherlands. In such a beautiful civilized country it seems archaic to have a government system take so long.

Denise Biencourt

Oregon, USA

Punishing families who want to adopt by lengthening the time it takes to adopt is uncalled for. The process to adopt is a long one with a great deal of paperwork and effort on the part of the adoptive parents. Their only desire is to become parents like families who are able to give birth to their own children. This sounds like a personal vendetta against adoption or personal bigotry against foreigners. The Dutch Minister of Justice should keep his personal opinions to himself and allow people who want to adopt, to do so in a timely manner. There is no shortage of orphans in this world who need homes. Obviously, people in other countries are able to adopt in less time, so this statement by the Dutch Minister is absolutely not true. He's either making this up or received bad information and didn't take the time to check it out before shooting off his mouth.